

Όχ. Ιωακείμ Βαλαδάνης, ούτινος γλαφυράς μεταρράστεις έκ του γαλλικού και του γερμανικού πολλάκις άνέγνωσαν οι άναγνωσται τῶν «Έκλεκτῶν Μυθιστορήμάτων», συνέγραψεν ἑσχάτως νέον ἔργον πρωτότυπον, τὴν «Πεμπέ - Χαρούμ», ἐν ὧ ζωηρότατα περιγράφεται ὁ βίος Ἐλληνός, ήτις, μετὰ πολλὰς περιπέτειας, ἐρασθένα μεγιστάνος τινος Τούρκου, παρηκολούθησεν αὐτὸν εἰς τὸ χαρέμινό του, μετονομασθεῖσα ὑπὸ τῶν αὐτοῦ καλλιμόρφους αὐτῆς προσώπου, Πεμπέ-Χαρούμ. Ἐκ τῶν πολλῶν ἔργων αὐτοῦ, καὶ ίδιως ἐκ τῶν ἐν τῷ «Παρνασσῷ» λίαν ὑπὸ τῆς κοινωνίας ήμων ἀκτιμθέντων ἀναγνωσθέντων του, ἄτινα δυστυχῶς δὲν ἡδυνάμεθα, διὰ τὸ ἀλλοῖον τοῦ σκοποῦ τοῦ ἡμετέρου περιοδικοῦ, νὰ καταχωρίζωμεν καὶ ἐν τοῖς «Έκλεκτοῖς Μυθιστορήμασιν», ἀπέδειξεν ὁ κ. Βαλαδάνης ὅτι εἶναι ἐκ τῶν ὀλίγων παρ' ἡμῖν λογογράφων, οἵτινες δεόντων ἐμελέτησαν καὶ καλῶς γνώσκουσι τοὺς γείτονας ήμων Τούρκους. Τὸ κατέτερον δὲ καταχωρίζομενον ἀπόσπασμα, εὑπενδὺς παραχωρθέν ήμιν ὑπὸ τοῦ συγγραφέως, δημοσιεύσομεν εὐχαρίστως χάριν τῶν ἡμετέρων ἀναγνωστῶν, οἵτινες θὰ θῶσιν ὅτι ἡ Πεμπέ-Χαρούμ τοῦ κ. Βαλαδάνην δὲν ἐπιδίωκει μόνον τὸ ἄκρως ἐπαγωγὸν τοῦ ἀφηγηματικοῦ, ἀλλὰ σκοπὸν ἔχει νὰ ἀποκαλύψῃ ήμιν πολλὰ ήδη καὶ ἔθιμα τῶν Τούρκων, ἄτινα παντελῶς σχεδὸν ἀγνοοῦμεν.

Σ. τ. Δ.

#### ΙΩΑΚΕΙΜ ΒΑΛΑΒΑΝΗ

### Η ΠΕΜΠΕ - ΧΑΝΟΥΜ

«Ἀπόσπασμα ἐκ ποιητούπου ἔργου.

μεν χείλη ῥόδινα καὶ παρειάς αἰμοβαφεῖς, δάκνομεν ἀπηνῶς ἡ χρωματιζόμενη κακοζήλως τὰ ωχρά ἡμῶν χείλη, ὅπως ἐπενθήση ἐπ' αὐτῶν δὶς ὀλίγον τὸ ριδόχρουν τῆς Αἰδοῦς χρῶμα καὶ καταστῶσιν ἦτον νεκρικά. Συσφίγγομεν αὐτὰ στερεῶς καὶ καταπνίγομεν ἀσπλάγχνως τὸν γέλωτα ἐντὸς τοῦ κοιλώματος τοῦ στόματος ἵνα μὴ δειξωμεν τοὺς σαπροὺς ἐκ τῆς κραιπάλης καὶ τῶν καταχρήσεων τῶν ποτῶν ὀδόντας μας, καὶ μόνον μειδιῶμεν ἐνίστε, ἐν ὧ ὁ χωρικὸς καγχάζει ὅμηρικῶς καὶ οὐδὲν κρύπτει, διότι οὐδὲν φοβεῖται

Ο βίος λοιπὸν ἐν τῷ χωρίῳ ἦτο ὀλιγάτερον δαπανηρός καὶ δὲν ἀπητεῖτο ἡ ὑπεράνθρωπος τῆς πόλεως ἐργασία ὅπως ἐπαρκῇ ὁ ἀτυχῆς οἰκογενειαρχης εἰς τὰς τοῦ καθ' ἡμέραν βίου ἀπαριτήτους ἀνάγκας.

Ἐν πρώτοις, κατέφουν ἐν οἰκίᾳ, ἀνηκούστη ἐκ παλαιῶν χρόνων εἰς τινα θείαν τῆς κυρίας Εἰρήνης, ἀποθανοῦσαν καὶ κληροδοτήσασαν αὐτὴν πρὸ χρόνων τῆς ἀνεψιᾶς αὐτῆς, ὅτε πλησίστιος ἡ οἰκογένεια διέπλεε τὰ πελάγη τοῦ πλούτου. Πάντες τότε ἐγέλασαν διὰ τὴν μεγάλην καὶ ἀνεκτίμητον κληρονομίαν τῆς Εἰρήνης, οὐδεὶς δὲ ἐφυντάζετο ὅτι ἡ γραῖα θεία, φοιουμένη τὸ ζετατον παρὸν καὶ τρέμουσα πρὸ τοῦ ἀγνώστου μέλλοντος τῆς νῦν πλουσίας ἀνεψιᾶς της, προεφήτευσεν ἀσφαλῶς καὶ ἡθέλησε νὰ ἔχεισφαλίσῃ αὐτῇ καὶ τοῖς τέκνοις αὐτοῖς ἀσυλον κατὰ τῶν διωγμῶν τῆς Εἰρηνάμενης!

Ἐννοεῖται ὅτι ἡ οἰκογένεια τότε, εἰ καὶ γελάσασα, ως εἴπομεν, διὰ τὴν δωρεάν, δὲν ἔξεποίσσεν ὅμως τὸν οἰκίσκον τοῦ χωρίου, διότι τὸ ἐκ τῆς πωλήσεως αὐτοῦ προκύψαν ὅφελος ἦτο ἀνάξιον λόγου. ὅτε δέ, δυστυχήσασα ἡ οἰκογένεια, εἶχεν ἀνάγκην καὶ τοῦ μᾶλλον ἀσημάντου ποσοῦ, δὲν εὔρισκεν ἀγοραστήν. Καὶ τοῦτο βεβαίως κατὰ καλὴν τύχην ἐγένετο. Τὰ ὀλίγα χρήματα θὰ ἐδαπανῶντο, καὶ ἡ οἰκογένεια θὰ ἔμενεν ἀνευ καταφυγίου ἐν ἡμέραις τόσον δειναῖς.

Ο λαὸς προτιμᾷ, λέγει, ἀχύρινον καλύθιον καὶ ἴδιοκτητον ἀπὸ μαρμαρόκτιστον μέγαρον ξένον καὶ ὑπὸ ἔνοικον. Γνωστὸν δὲ ὅτι ἡ κυριωτέρα μέριμνα παντὸς οἰκογενειάρχου εἶναι τὸ ἐροκίον καὶ ἡ τροφή. Καὶ εἰς ταύτην μὲν ὅπως δήποτε εἶναι δυνατὸν νὰ γείνη οἰκονομία τις, ἀλλ' ἐκεῖνο εἶναι ἀπαραίτητον, ἀμείλικτον. Ἡ πρώτη τοῦ μηνὸς διὰ τοὺς πτωχοὺς καὶ ἀπόρους ἔρχεται καλπάζουσα, καὶ οὐδὲν εἶναι δὶς αὐτοὺς ἀπαισιώτερον τῆς μορφῆς τοῦ οἰκοδεσπότου, καὶ μᾶλιστα οἰκοδεσπότου σκληροῦ, ἀπαιτοῦντος ἀγρίως καὶ μετ' ἀπειλῶν κατασχέσεως καὶ ἔξωσεως τοὺς ἀτυχεῖς ἀποκλήρους τῆς Μοίρας.

Κατὰ τοῦτο ὄφείλων νὰ ὀμολογήσω ἐν πάσῃ φιλαληθείᾳ ὅτι ὁ Τούρκος εἶναι ἔξαρτος οἰκοδεσπότης. Ὁ Τούρκος, δέτις ὡς ἔθνος οὐδένα ἔχει ὅμοιον κατὰ τὴν σκληρότητα, ὡς ἀνθρωπὸς ὅμως ἔχει ἀρετάς, μὴ ἀπαντώσας εἰς ἀλλα ἔθνη. Οὐδέποτε καταφεύγει εἰς δικαστήρια διὰ πληρωμὴν ἐνοικίων ὁ Τούρκος, ἔχει δὲ | χθας τοῦ Κερατείου Κόλπου. Ἐδέσσε

τὴν ἀπαραίμιλλον γενναιότητα νὰ ὑπομένῃ μέχρις οὐ καλλιτέρα περίστασις βοηθήσῃ τὸν ἀτυχῆ ἐνοικιαστήν του.

Οὐδέποτε ἡκούσθη ὅτι ὁ Τούρκος ἔκαμε κατάσχεσιν τῶν ἐπίπλων πτωχοῦ ἐνοικιαστοῦ του ἡ ἐνήργησεν ἀπηνὴ ἔξωσιν ἀπὸ τῆς ἴδιοκτητικῆς του ἐν μέσῳ χειμῶνι, ἐν μέσῳ ψύχους, δισφορήτου καὶ διὰ τὸν πλούσιον ἀκόμη. Ἀπ' ἐναντίας δύναμαι νὰ μηνημονεύσω ὀνομαστὸν Τούρκους ἴδιοκτητάς οἰκιών λίσαν φιλανθρώπους, οἵτινες ἐπὶ ἔτη διόκτηηρα καὶ διέθρεψαν τοὺς ἐνοικιαστάς των καὶ παντὶ σθένει συνέδραμον αὐτούς. Καὶ ταῦτα οὐχὶ πλούσιοι Τούρκοι, δι' οὓς οὐδὲν θάσημανε τὸ πενιχρὸν ἐνοίκιον, ὅπερ δὲν θάσημανε μηδὲ διὰ τὸ ἀγιότητα των, ἀλλὰ Τούρκοι, ὃν οἱ πόροι εἶναι μετριώτατοι καὶ τὸ γαρέμι ὀλιγανθρωπότατον, διὰ τὴν ἔλλειψιν προσόδων, ικανῶν πρὸς συντήρησιν αὐτοῦ. Ὁ Τούρκος, ἐνοικιάζων σοι τὸ κατάστημά του, δὲν κατασκοπεύει διὰ μυρίων μεθόδων τὰ κέρδη, ἀτιναχέστης αὐτοῦ καρπούσαι, ώς τε νὰ σὲ ἀναγκάζῃ διηνεκῶς νὰ μεμψιμοιρής διὰ τὴν οἰκονομικὴν δυσπραγίαν τῶν χρόνων· ἔρχεται ἐνίστε εἰς τὸ κατάστημά σου, καθητοῖ, ροφῆ ἡδυπαθῶς τὸν μετὰ μειδιάματος ἀνυποκρίτου προσφερόμενον αὐτῷ γαργαρίλεντὸν τὸ τοιμποῖκι καὶ πίνει τὸν πικρὸν καφέν σου· δρρητος δὲ εἶναι ἡ εὐχαρίστησις του, διότι σὲ βλέπει νὰ εύδαιμονής, νὰ πλουτήσῃς ὑπὸ τὴν σκιάν του, κατὰ τὴν ἴδιόρρυθμον ἔκφρασιν αὐτοῦ τοῦ τούτου· ἀπ' ἐναντίας λυπεῖται μεγάλως ὅταν βεβαιωθῇ ὅτι αἱ ἐργασίαι σου βαίνουσιν οὐχὶ καλῶς, καὶ αὐθόρυπτος ἀπαιτεῖ τὴν ἐλάττωσιν τοῦ πρὸς αὐτὸν διδομένου ἐνοίκιου.

Δυνάμεθα ἀρά γε τὸ αὐτὸν νὰ εἴπωμεν καὶ διὰ τοὺς ἡμετέρους κτηματικούς; «Ἄς ἀπαντήσῃ τὸ ἀμέτρητον ἀκληθῶς πλῆθος τῶν καλλιστα διατρεφομένων καὶ πλουτούντων δικαστικῶν κλητήρων, οἵτινες πλημμυροῦσι τὰς εὔρειας λεωφόρους τῶν Ἀθηνῶν καὶ τῶν λοιπῶν ἐπαρχιακῶν τῆς Ἐλλάδος πόλεων, φέροντες ὑπὸ μάλις βαρυτάτους φακέλους δικαστικῶν ἐγγράφων.

Ἀκράτητος, ως ἀφηνιάσσας ἱππος, καλπάζων ἐπὶ τοῦ χάρτου ὁ καλλιμός μου, μὲ παρασύρει καὶ μὲ ἀναγκάζει νὰ χαράξω καὶ τὰ ἐπόμενα:

Ἐν τῷ Γαλατῷ, τῷ πασιγνώστῳ προστείῳ τῆς Κωνσταντινουπόλεως, παρὰ τὸ Υγιειονομεῖον, εὐρίσκετο μικρὸν ξύλινον παμπάλαιον οἰκοδόμημα, ἀνήκον εἰς εὔγενη Τούρκον. Τὴν τρώγλην ταύτην ἐνωκίασε πρὸ πολλῶν ἐτῶν στενώτατός μου συγγενής καὶ μετεποίησεν εἰς μικρὸν καφενεῖον, πληρόνων τρεῖς λίρας ἐνοίκιον κατὰ μῆνα. Ολίγιστα μετὰ τὴν ἐνοικίασιν ἔγενετο ὅλως ἀπρόσποτος τῶν πτωχῶν ἐπαντίστητος τῶν πτωχῶν τοῦ Κερατείου Κόλπου.

Ἐντεῦθεν οὐδὲν γενναῖον διακρίνεται τὸν Τούρκον, οὐδὲν μία σωματικὴ ἀλκή. Ὁ Τούρκος, δέτις ὡς ἔθνος οὐδένα ἔχει ὅμοιον κατὰ τὴν σκληρότητα, ὡς ἀνθρωπὸς ὅμως ἔχει ἀρετάς, μὴ ἀπαντώσας εἰς μικρῶν τρεῖς λίρας ἐνοίκιον κατὰ μῆνα. Ολίγιστα μετὰ τὴν ἐνοικίασιν ἔγενετο ὅλως ἀπρόσποτος τῶν πτωχῶν προστείῳ τῆς Κωνσταντινουπόλεως, παρὰ τὸ Υγιειονομεῖον, εὐρίσκετο μικρὸν ξύλινον παμπάλαιον οἰκοδόμημα, ἀνήκον εἰς εὔγενη Τούρκον. Τὴν τρώγλην ταύτην ἐνωκίασε πρὸ πολλῶν ἐτῶν στενώτατός μου συγγενής καὶ μετεποίησεν εἰς μικρὸν καφενεῖον, πληρόνων τρεῖς λίρας ἐνοίκιον κατὰ μῆνα. Ολίγιστα μετὰ τὴν ἐνοικίασιν ἔγενετο ὅλως ἀπρόσποτος τῶν πτωχῶν προστείῳ τῆς Κωνσταντινουπόλεως, παρὰ τὸ Υγιειονομεῖον, εὐρίσκετο μικρὸν ξύλινον παμπάλαιον οἰκοδόμημα, ἀνήκον εἰς εὔγενη Τούρκον. Τὴν τρώγλην ταύτην ἐνωκίασε πρὸ πολλῶν ἐτῶν στενώτατός μου συγγενής καὶ μετεποίησεν εἰς μικρὸν καφενεῖον, πληρόνων τρεῖς λίρας ἐνοίκιον κατὰ μῆνα. Ολίγιστα μετὰ τὴν ἐνοικίασιν ἔγενετο ὅλως ἀπρόσποτος τῶν πτωχῶν προστείῳ τῆς Κωνσταντινουπόλεως, παρὰ τὸ Υγιειονομεῖον, εὐρίσκετο μικρὸν ξύλινον παμπάλαιον οἰκοδόμημα, ἀνήκον εἰς εὔγενη Τούρκον. Τὴν τρώγλην ταύτην ἐνωκίασε πρὸ πολλῶν ἐτῶν στενώτατός μου συγγενής καὶ μετεποίησεν εἰς μικρὸν καφενεῖον, πληρόνων τρεῖς λίρας ἐνοίκιον κατὰ μῆνα. Ολίγιστα μετὰ τὴν ἐνοικίασιν ἔγενετο ὅλως ἀπρόσποτος τῶν πτωχῶν προστείῳ τῆς Κωνσταντινουπόλεως, παρὰ τὸ Υγιειονομεῖον, εὐρίσκετο μικρὸν ξύλινον παμπάλαιον οἰκοδόμημα, ἀνήκον εἰς εὔγενη Τούρκον. Τὴν τρώγλην ταύτην ἐνωκίασε πρὸ πολλῶν ἐτῶν στενώτατός μου συγγενής καὶ μετεποίησεν εἰς μικρὸν καφενεῖον, πληρόνων τρεῖς λίρας ἐνοίκιον κατὰ μῆνα. Ολίγιστα μετὰ τὴν ἐνοικίασιν ἔγενετο ὅλως ἀπρόσποτος τῶν πτωχῶν προστείῳ τῆς Κωνσταντινουπόλεως, παρὰ τὸ Υγιειονομεῖον, εὐρίσκετο μικρὸν ξύλινον παμπάλαιον οἰκοδόμημα, ἀνήκον εἰς εὔγενη Τούρκον. Τὴν τρώγλην ταύτην ἐνωκίασε πρὸ πολλῶν ἐτῶν στενώτατός μου συγγενής καὶ μετεποίησεν εἰς μικρὸν καφενεῖον, πληρόνων τρεῖς λίρας ἐνοίκιον κατὰ μῆνα. Ολίγιστα μετὰ τὴν ἐνοικίασιν ἔγενετο ὅλως ἀπρόσποτος τῶν πτωχῶν προστείῳ τῆς Κωνσταντινουπόλεως, παρὰ τὸ Υγιειονομεῖον, εὐρίσκετο μικρὸν ξύλινον παμπάλαιον οἰκοδόμημα, ἀνήκον εἰς εὔγενη Τούρκον. Τὴν τρώγλην ταύτην ἐνωκίασε πρὸ πολλῶν ἐτῶν στενώτατός μου συγγενής καὶ μετεποίησεν εἰς μικρὸν καφενεῖον, πληρόνων τρεῖς λίρας ἐνοίκιον κατὰ μῆνα. Ολίγιστα μετὰ τὴν ἐνοικίασιν ἔγενετο ὅλως ἀπρόσποτος τῶν πτωχῶν προστείῳ τῆς Κωνσταντινουπόλεως, παρὰ τὸ Υγιειονομεῖον, εὐρίσκετο μικρὸν ξύλινον παμπάλαιον οἰκοδόμημα, ἀνήκον εἰς εὔγενη Τούρκον. Τὴν τρώγλην ταύτην ἐνωκίασε πρὸ πολλῶν ἐτῶν στενώτατός μου συγγενής καὶ μετεποίησεν εἰς μικρὸν καφενεῖον, πληρόνων τρεῖς λίρας ἐνοίκιον κατὰ μῆνα. Ολίγιστα μετὰ τὴν ἐνοικίασιν ἔγενετο ὅλως ἀπρόσποτος τῶν πτωχῶν προστείῳ τῆς Κωνσταντινουπόλεως, παρὰ τὸ Υγιειονομεῖον, εὐρίσκετο μικρὸν ξύλινον παμπάλαιον οἰκοδόμημα, ἀνήκον εἰς εὔγενη Τούρκον. Τὴν τρώγλην ταύτην ἐνωκίασε πρὸ πολλῶν ἐτῶν στενώτατός μου συγγενής καὶ μετεποίησεν εἰς μικρὸν καφενεῖον, πληρόνων τρεῖς λίρας ἐνοίκιον κατὰ μῆνα. Ολίγιστα μετὰ τὴν ἐνοικίασιν ἔγενετο ὅλως ἀπρόσποτος τῶν πτωχῶν προστείῳ τῆς Κωνσταντινουπόλεως, παρὰ τὸ Υγιειονομεῖον, εὐρίσκετο μικρὸν ξύλινον παμπάλαιον οἰκοδόμημα, ἀνήκον εἰς εὔγενη Τούρκον. Τὴν τρώγλην ταύτην ἐνωκίασε πρὸ πολλῶν ἐτῶν στενώτατός μου συγγενής καὶ μετεποίησεν εἰς μικρὸν καφενεῖον, πληρόνων τρεῖς λίρας ἐνοίκιον κατὰ μῆνα. Ολίγιστα μετὰ τὴν ἐνοικίασιν ἔγενετο ὅλως ἀπρόσποτος τῶν πτωχῶν προστείῳ τῆς Κωνσταντινουπόλεως, παρὰ τὸ Υγιειονομεῖον, εὐρίσκετο μικρὸν ξύλινον παμπάλαιον οἰκοδόμημα, ἀνήκον εἰς εὔγενη Τούρκον. Τὴν τρώγλην ταύτην ἐνωκίασε πρὸ πολλῶν ἐτῶν στενώτατός μου συγγενής καὶ μετεποίησεν εἰς μικρὸν καφενεῖον, πληρόνων τρεῖς λίρας ἐνοίκιον κατὰ μῆνα. Ολίγιστα μετὰ τὴν ἐνοικίασιν ἔγενετο ὅλως ἀπρόσποτος τῶν πτωχῶν προστείῳ τῆς Κωνσταντινουπόλεως, παρὰ τὸ Υγιειονομεῖον, εὐρίσκετο μικρὸν ξύλινον παμπάλαιον οἰκοδόμημα, ἀνήκον εἰς εὔγενη Τούρκον. Τὴν τρώγλην ταύτην ἐνωκίασε πρὸ πολλῶν ἐτῶν στενώτατός μου συγγενής καὶ μετεποίησεν εἰς μικρὸν καφενεῖον, πληρόνων τρεῖς λίρας ἐνοίκιον κατὰ μῆνα. Ολίγιστα μετὰ τὴν ἐνοικίασιν ἔγενετο ὅλως ἀπρόσποτος τῶν πτωχῶν προστείῳ τῆς Κωνσταντινουπόλεως, παρὰ τὸ Υγιειονομεῖον, εὐρίσκετο μικρὸν ξύλινον παμπάλαιον οἰκοδόμημα, ἀνήκον εἰς εὔγενη Τούρκον. Τὴν τρώγλην ταύτην ἐνωκίασε πρὸ πολλῶν ἐτῶν στενώτατός μου συγγενής καὶ μετεποίησεν εἰς μικρὸν καφενεῖον, πληρόνων τρεῖς λίρας ἐνοίκιον κατὰ μῆνα. Ολίγιστα μετὰ τὴν ἐνοικίασιν ἔγενετο ὅλως ἀπρόσποτος τῶν πτωχῶν προστείῳ τῆς Κωνσταν

λοιπὸν νὰ μετατοπισθῇ ἡ πρώτη γέφυρα, καὶ ὥθησαν αὐτὴν πρὸς τὸ στόμιον τοῦ Κόλπου, πρὸς τὸ Σεράϊ - Μπουρρού, ἵνα τοι ἐπλησίασε πολὺ πρὸς τὸ Τελωνεῖον Γαλατᾶ, καὶ ἐπομένως τὸ τέως ἀπόκεντρον καφενεῖον τοῦ συγγενοῦς μου ἐγένετο κεντρικῶτατον. Πάντες οἱ ἴδιοκτῆται τῶν πέριξ — Χριστιανοὶ διαφόρων δογμάτων — ἀπήγνωσκαν καὶ διὰ ποικίλων τρόπων, θεμιτῶν καὶ ἀθεμιτῶν, ἐπέτυχον τὴν αὐξησιν, τὴν τεραστίαν αὔξησιν τῶν ἑνοικίων τῶν ἴδιοκτησιῶν αὐτῶν. Μόνος δὲ γαθὸς Μουσουλμάνος τοῦ συγγενοῦς μου ἔμεινεν ἀδιάφορος εἰς τὴν περὶ αὐτὸν σταυροφορίαν τῶν ἴδιοκτητῶν. Αὐτός, ως νὰ μὴ συνέῃ τίποτε, ἐξηκολούθει τακτικῶτατα ἐρχόμενος εἰς τὸ κατάστημά του καὶ ἐλάμβανε τὰ ἑνοικία του. "Ἐν ὀλόκληρον ἔτος πρὶν ἡ ληῆ ἡ ἑνοικίασις, ἀπειροὶ ἑνοικιασταί, διάφορα μέσα μεταχειρίζομενοι, ἔζητον νὰ ἑνοικιάσωσι τὸ κατάστημα, ἀμύθητα ὑπολογίζοντες τὰ ἔξ αὐτοῦ κέρδη. Ο γενναῖος καὶ ἀφιλοκερδῆς Τούρκος ἀπήντα :

— Εἰμαι εὐχαριστημένος ἀπὸ τὸν ἑνοικιαστήν μου. Μὲ πληρόνει τακτικά, καὶ δὲν ἔχω κανέναν παράπονον ἐναντίον του. "Αν αὐτὸς δὲν θέλῃ, ήμπορεῖ νὰ ἀφήσῃ τὸ κτήμα μου.

— Αλλά, αὐθέντα, αὐτὸς σᾶς πληρώνει μόνον τρεῖς λίρας.

— Τόσας τοῦ ἔζητησα, ὅτε τῷ ἑνοικίασα τὸ κατάστημα.

— Αλλ' ἡμεῖς, ἐφένδη μου, σᾶς δίδομεν τὸ διπλάσιον, τὸ τριπλάσιον, τὸ τετραπλάσιον. Σᾶς προσφέρομεν δεκαπέντε λίρας καὶ ἔγγυησιν ἀσφαλῆ οἴκων δήποτε. "Ο ἑνοικιαστής σας αὐτὸς οὕτε ἔγγυητὴν ἔχει.

— Δὲν τοῦ ἔζητησα ἔγγυητήν. Ήτο περιττός. Εἶναι τίμιος ἀνθρώπος, καὶ διά τοῦ ἔζητησα δὲν ἔχει ἀνάγκην ἔγγυητοῦ.

Καὶ ἔφευγον οὕτοι καὶ ἤρχοντο ἄλλοι, ἐν οἷς καὶ πολλοὶ Τούρκοι, ἀξιοῦντες, διὰ τὸ ὁμόθρησκον, νὰ ἑνοικιάσῃ εἰς αὐτοὺς τὸ κατάστημα ὁ ἴδιοκτήτης. Μετὰ τὰς γνωστὰς ήμεν ἡδη ἀπαντήσεις, συνήπτετο καὶ ὁ ἀπόμενος διάλογος :

— Αλλά, αὐθέντα, λησμονεῖτε ὅτι αὐτὸς ὁ ἑνοικιαστής εἶναι γχαούρης;

— Ενθυμούμας ὅτι εἶναι πλάσμα τοῦ μεγάλου Ἀλλάχ.

— Δὲν δέχεσθε νὰ δώσητε εἰς ἡμῖς τὸ κατάστημα σας ἀντὶ μηνιαίου 20 λιρῶν, προπληρονομένων κατ' ἔτος;

— "Οχι ! Ο Ἀλλάχ βδελύσσεται τοὺς αἰσχροκερδεῖς.

— Επιτρέψατε μας, αὐθέντα, νὰ σᾶς ἐρωτήσωμεν, πόθεν ἡ τόση πρὸς τὸν γχαούρη τοῦτον συμπάθεια σας ;

— Εἶναι εὐσυνείδητος ἀνθρώπος, καὶ διά τοῦ μόνος του ἡλίθε καὶ μοὶ εἶπεν: "Αὐθέντα, τὸ κατάστημα πάσι περίφημα. Κερδίζω πολλά. Εἶναι δίκαιον νὰ αὔξησωμεν τὸ ἑνοικίον. Πόσα θέλετε τοῦ λοιποῦ νὰ σᾶς πληρόνω ;" Τῷ ἀπήντησα ὅτι δὲν ἀλλάχητος εἶναι τὸν περιεκεία Αὐτοῦ τὰ ἔργα μου, καὶ καρποῦμαι οὐκ

οὐλίγα ἀπὸ τὰς γαίας μου, καὶ κυρίως ἀπολαμβάνω τῆς κραταιεῖς εὐνοίας τοῦ τρισεβάστου μου Κυρίου, τοῦ αὐθέντου μου Παδισάχ, ὃς τε καμμίαν ἀνάγκην δὲν βλέπω τῆς αὐξήσεως τοῦ ἑνοικίου του.

— 'Αλλ' ὅμως, σεβαστὲ αὐθέντα, ὅσα καὶ ἀποκτᾷ τις, εἶναι φυσικόν νὰ θέλῃ νὰ τὰ αὔξηση περισσότερον, διότι τὸ 'μάτι τοῦ ἀρθρώπου εἶναι ἀχρόταγον' ἔπειτα, ὅσῳ ὑψηλὰ ἀναβαίνει τις τὰς κοινωνικὰς βαθμίδας, τοσούτω καὶ αἱ ἀνάγκαι αὐτοῦ αὔξανοσι, τόσον περισσότερα χρήματα χρειάζεται.

— "Ισως δὲν ἔχετε ἀδικον· ἀλλὰ τὰ ἴδια μου είσοδηματα, δόξα τῷ Ἀλλάχ, ἐπαρκούσιν εἰς τὰς ἀπαιτήσεις τῆς ὑψηλῆς κοινωνικῆς θέσεως μου. Τίποτε δὲν θὰ προσέθετον εἰς ἡμὲ αἱ ὄλιγαι λίραι, ἀς θὰ ἐλάμβανον ἐπὶ πλέον παρὰ τοῦ πτωχοῦ τούτου Χριστιανοῦ. Πρέπει δὲν νὰ σᾶς προσέθεστον εἰς τὰς ἀμείβομαι καὶ περισσότερον τοῦ δέοντος· διότι δὲν δύνασθε νὰ φαντασθῆτε πόσον εὐχαρίστησιν αἰσθάνομαι βλέπων τὸν δυστυχῆ τοῦτον γχαούρη πλουτοῦντα ἐκ τοῦ κτήματός μου. Κερδίζει, λέγει πολλά. Τόσον τὸ καλλίτερον. Κερδίζει, διότι ἐργάζεται. Χαλάλι του ἡς ἦναι. Διόλου δὲν εἶναι τὸ 'μάτι μου ἐπάρω εἰς τὰ κέρδη του. "Οσον δὲν ἔμε, σὰρ τὸ γάλα τῆς μάρας μου ἀς τοῦ ἥραι χαλάλι ὅτι ὠφελεῖται εἰς αἰτιας μου !

"Εννοεῖται ὅτι ἀπέναντι τῆς ἀκάμπτου εὐθύτητος ταύτης τοῦ δικαίου ἀνδρὸς ἀπήρχοντο ἀπράκτοι πάντες οἱ προσελθόντες, ἐνδομύχως ὅμως χαίροντες καὶ εἰλικρινῶς μακαρίζοντες τὸν εύτυχῆ ἑνοικιαστήν.

'Αλλ' ἐπειδὴ εἰς τὴν διαφάνειαν καὶ τὴν ἐκ τῆς ἀρετῆς ἀπαστράπτουσαν λευκότητα τῆς εἰκόνος μου ἀπαιτεῖται καὶ ὄλιγη σκιά, εἰμαι ἡναγκασμένος νὰ μὴ παρασιωπήσω ὅτι πολλοὶ πάντα ἔκινησαν λίθον ὅπως τούλαχιστον κρημνισθῇ τὸ ἄλλως ἐτοιμόρροπον ἐργαστήριον, προκαλέσαντες καὶ ἔντονον διαταγὴν αὐτῆς τῆς Μεγάλης Βεζυρείας. Ο συγγενῆς μου κατέφυγεν εἰς τὸν εὐσπλαγχνὸν αὐθέντην, διετίς προσέπεσεν εἰς τοὺς πόδας τῆς Α. Α. Μ. τοῦ Σουλτάνου καὶ ἐστάλη νέα διαταγή, αὐτοκρατορική αὐτῆ καὶ οὐχί βεζυρείη, καὶ τὸ ἐρείπιον ἔμεινεν ἀκέραιον καὶ ἀβλαβές, καὶ βαθύπλουτος ὁ συγγενῆς μου ἐκεῖνος ἔγένετο.

Καὶ ἐν τούτοις, καὶ μετὰ τὰς καθηκωτάτας γραμμάδες, δις ἔχαραξα ἐνταῦθα ζωγραφῶν τὸ κατὰ δύναμιν πιστῶς τὸν ἀγαθὸν καὶ φιλάνθρωπον Τούρκον, δὲν εἶναι ὅμως καὶ ὅλως ἀπίθανον νὰ εὑρεθῇ καὶ πάλιν τινές, ισχυριζόμενοι ὅτι δὲν ἡ Τούρκος ἐκεῖνος πᾶν διατάξεις τὸ ἐνήργησεν ἐξ ἴδιοτελείας, ἵνα μὴ χάσῃ τὸ ἐκ τοῦ καταστήματός του κατὰ μῆνα προγνιώμενον αὐτῷ ἑνοίκιον τῶν 3 λιρῶν !

"Α ! πρέπει, ἀγαγάζεται τις πολλάκις, νὰ πιστεύῃ καὶ εἰς τοσαύτην καρδίας πώρωσιν !

ΙΩΑΚΕΙΜ ΒΑΛΑΒΑΝΗΣ

## ΕΙΣ ΤΟ ΓΡΑΦΕΙΟΝ

### ΤΩΝ ΕΚΛΕΚΤΩΝ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑΤΩΝ

ΠΩΛΟΥΝΤΑΙ ΤΑ ΕΞΗΣ ΒΙΒΛΙΑ :

[Αἱ ἐν παρενθέσει τιμαὶ σημειοῦνται χάριν τῶν ἐπαρχίαις καὶ τῷ ἔξωτερικῷ ἐπιβούμοντων νὰ ἀποκτήσωσιν αὐτά, ἐλεύθερα ταχυδρομικῶν τελῶν].

• 'Ο 'Αδικηθεὶς Ρογῆρος', μυθιστορία 'Ιουλίου Μαρύ, 2 τόμοι ἐκ 686 σελίδων, δραχ. 3 (3,40) «'Αττικαὶ Νύκτες». Δράματα — Ποιήσεις Σ. Ν. Βασιλειάδου ..... 2 (2,0)

• 'Ελπινίκη' ἔθιμα Κωνσταντινουπόλεως, πρωτότυπος κοινωνική μυθιστορία ὑπὸ 'Επαρμεινώνδα Κυριακίδου ..... δρ. 5 (5,30)

• 'Τὸ Μυστήριον τοῦ Σκελετοῦ', μυθιστορία Γεωργίου Πραδέλ ..... δρ. 5 (5,30)

• 'Ο 'Αγωνιστὸς τῆς Βελλεΐτης', μυθιστορία Π. Ζακὸν ..... δρ. 2,50 (2,70)

• 'Ο 'Ιππότης Μάιος', μυθιστορία Ponson de Terrail ..... δραχ. 2,50 (2,70).

• 'Η διδασκάλισσα', μυθιστορία Εὐγενέου Σύη ..... δραχ. 3 (3,20)

• 'Τὸ διάμεσον Φρέσρ', μυθιστορία Pierre Sales ..... δραχ. 4 (4,10)

• 'Τὰ χάλια μας', κωμῳδία Π. Δαζαρίδου ἡθοποιοῦ ..... λ. 70 (80)

• 'Τὰ 'Απόκρυφα τῶν Ινδῶν', μυθιστορία Ξαβίε - δὲ - Μοντεπέν (τόμ. 2) ..... δρ. 3 (3,30)

• 'Ο παπᾶ - Κωνσταντίνος', μυθιστορία 'Αλεβίδη ..... δρ. 4,50 (4,70)

• 'Η 'Αδελφοῦλα', μυθιστορία E. Μαλώ (τόμοι 2) ..... δρ. 2,50 (2,80)

• 'Τυχῶν Συμβάν', διήγημα πρωτότυπον, ὑπὸ Λεωνίδα Π. Κανελλοπούλου ..... δρ. 4 (4,10)

• 'Τὰ Γιπερφά τῶν Παρισίων', μυθιστορία Pierre Zaccone ..... δρ. 4 (4,20)

• 'Η Γυναικες, τὰ Χαρτὰ καὶ τὸ Κρατί', μυθιστορία Paul de Cock, μετάφρασις Κλεάνθου N. Τριανταφύλλου ..... Δρ. 4 (4,20)

• 'Τὰ 'Απόκρυφα τῆς Μασσαλίας', μυθιστορία Αιμίλιου Ζολά ..... Δρ. 3 (3,30)

• Ποιήματα 'Αθανασίου Χρηστοπούλου λεπ. 50 (60)

• 'Σολωμοῦ ..... » 50 (60)

• 'Βηλαρζ ..... » 50 (60)

• 'Μαρία 'Αντωνιέττα', ὑπὸ G. P. μα, τραγικὸν ίστορικὸν μελόδραμα εἰς 4 πράξεις, μελοποιηθὲν ὑπὸ τοῦ Ζακύνθου μουσικούδισκαλον Παύλου Καρέρ, μετάφρασις Γ.Κ.Σφήκα λ.50 [55]

• 'Μία ημέρα ἐν Μαδρέφ', μυθιστορία Παύλου Μαντεγάτσα, δραχ. .... 1,50 (4,60).

• 'Οι Μελλόνυμφοι τῆς Σπιτζεύρηγης', μυθιστορία Ξαβίε Μαρμί, στεφθεῖσα ὑπὸ τῆς Γαλλικῆς Ακαδημίας ..... Δρ. 4,50 [4,70]

• 'Ο Διάβολος ἐν Τουρκίᾳ', ήτοι Σκηναὶ ἐν Κωνσταντινουπόλει, ὑπὸ Στεφάνου Θ. Ξένου. "Εξδοσίς δευτέρα, ἀδεία τοῦ συγγραφέως, ἐν τῇ προστέθη ἐν τέλει καὶ τὸ δράμα μετατρέπεται σε τὸν θεατρικὸν τοῦ θεατροφορῆτῶν Γεννιτσάρων. Τόμοι 2 ..... Δρ. 5 [5,50]

• 'Α! Εχθραὶ Μητέρες', μυθιστορία Catulle Mendès ..... δρ. 4,50 (4,70)

• 'Η 'Ηεως τῆς Ελληνικῆς 'Επαναστάσεως', μυθιστορία Στεφάνου Θ. Ξένου, εἰς δύο δύγκωδεις τόμους ..... Δρ. 4 [4,4,50]

• 'Ο Γιάννης', μυθιστορία Paul de Cock μετάφρασις Κλεάνθου N. Τριανταφύλλου δρ.2 [2,20]

• 'Τὰ Δράματα τῶν Παρισίων', μυθιστορία Ponson-De-Terrail, τόμοι δύο δύγκωδεις 3 Δρ. 6 (7)

• 'Α! Φύλακες τοῦ Θησαυροῦ', μυθιστορία Εμμ. Γονγαλές ..... Δρ. 4,50 (4,70)

• 'Α! Νύκτες τοῦ Βουλεύρτου', μυθιστορία Pierre Zaccone (τόμοι δύο) ..... Δρ. 3 (3,30)

• 'Α! Κατακόμβαι τῆς Ιουλίτης', μυθιστορία H. Emille Chevalier ..... Δρ. 4,50 (4,70)

• 'Παράπτωσις καὶ Μεταράλεια', ήτοι 'Απομνημονίατα 'Αλίκης δὲ - Μερβίλλ', μυθιστορία Maximilien Perrin (όλοκληρον τὸ ἔργον) δραχμαὶ ..... 3,50 (3,70)